

DE TOEKOMSTIGE WOONWENS VAN OEKRAÏNERS DIE NU OP SCHOUWEN-DUIVELAND VERBLIJVEN

Rapport met de resultaten van de vragenlijst

Inhoud

Inleiding	3
1. Samenvatting	5
2. Resultaten uitgebreid	7
2.1 Respons	7
2.2 Toekomstbeeld Oekraïense bewoners van Schouwen-Duiveland	8
2.3 Factor: werk	9
2.4 Factor: samenstelling huishoudens	10
2.5 Type huis	11
Conclusie	12
Bijlage 1: de vragenlijst	13
Bijlage 2: tabellen	15

Inleiding

In de gemeente Schouwen-Duiveland worden er sinds medio 2022 Oekraïense vluchtelingen opgevangen vanwege de oorlog. Dit gebeurt in particuliere opvang bij inwoners thuis of in gemeentelijke opvang. Naarmate de tijd vordert, zijn er geluiden dat een deel van de Oekraïense vluchtelingen zich definitief in Nederland wilt vestigen.

Volgens het [Clingendael rapport](#) zijn de duur van het conflict, de intensiteit van het conflict, het gedeelte van Oekraïne dat bezet of geannexeerd is door Rusland, de economische situatie en wederopbouwinspanningen van invloed op de migratie intenties van Oekraïners. Ook roept het rapport op om over de langere termijn na te gaan denken. Zo ook voor de gemeente Schouwen-Duiveland. Hoeveel mensen zouden er in onze gemeente willen blijven? Waar moet de gemeente zich op voorbereiden in het kader van huisvesting?

Om deze vragen te kunnen beantwoorden is het belangrijk stil te staan bij de [Richtlijn Tijdelijke Bescherming](#). Deze richtlijn is opgesteld zodat Oekraïense vluchtelingen in Nederland recht hebben op opvang en medische zorg. Het geeft ook de mogelijkheid om te werken. Deze richtlijn is geldig tot 4 maart 2024. Of de richtlijn verlengd wordt of stopt is nog onduidelijk.

HOOFDVRAGEN

De hoofdvragen van dit onderzoek zijn:

- Hoeveel huidige Oekraïense bewoners willen op Schouwen-Duiveland wonen?
- Spelen werk of de samenstelling van het huishouden een rol?
- In wat voor type woning zien zij hun toekomstige huisvesting voor zich?

DOEL

Dit rapport dient als feitelijke onderbouwing voor adviesvraagstukken binnen de gemeente Schouwen-Duiveland en helpt voorbereiden op de toekomstige huisvestingssituatie. De resultaten kunnen ondersteunen in de opvang en huisvesting van deze doelgroep.

HET VERZAMELEN VAN ANTWOORDEN

De vragenlijst (zie "Bijlage 1: de vragenlijst" op pagina 13) is op 16 maart uitgedeeld tijdens een bijeenkomst voor bewoners die bij particulieren opgevangen worden en bewoners van de gemeentelijke opvanglocaties, de Kabbelaar in Scharendijke en de Cornelia in Zierikzee. Tijdens deze bijeenkomst hebben we uitgelegd dat de vragenlijst anoniem is, per huishouden ingevuld moet worden en dat het een momentopname is. Ook is er toen de mogelijkheid geweest om vragen te stellen over de vragenlijst en over wat we met de resultaten van de vragenlijst willen doen. De antwoorden van de vragenlijst zijn door de gemeente verwerkt.

KANTTEKENINGEN BIJ HET RAPPORT

- In dit rapport spreken we over *huishoudens*. 1 ingevulde vragenlijst staat namelijk gelijk aan 1 huishouden. Er is gevraagd de vragenlijst in te vullen per huishouden in de samenstelling met wie ze willen wonen. Huishoudens worden in de cirkeldiagrammen aangegeven met de afkorting hh.
- Het totaal (N=...) aan antwoorden kan per vraag verschillen. Dit is te verklaren omdat niet ieder huishouden elke vraag heeft ingevuld of omdat niet elke vraag even relevant is.

- De resultaten zijn een momentopname en zijn gebaseerd op de situatie van 16 maart. Op dat moment waren er veel onzekerheden voor Oekraïense vluchtelingen. Zo kan de duur van de oorlog van invloed zijn op hoeveel vluchtelingen uiteindelijk in Nederland willen blijven en de verblijfsstatus die zij op termijn kunnen krijgen.
- De Nederlandse opzet van de vragenlijst is in bijlage 1 te vinden. De vragenlijst is voor de Oekraïense bewoners op Schouwen-Duiveland in het Oekraïens vertaald.

LEESWIJZER

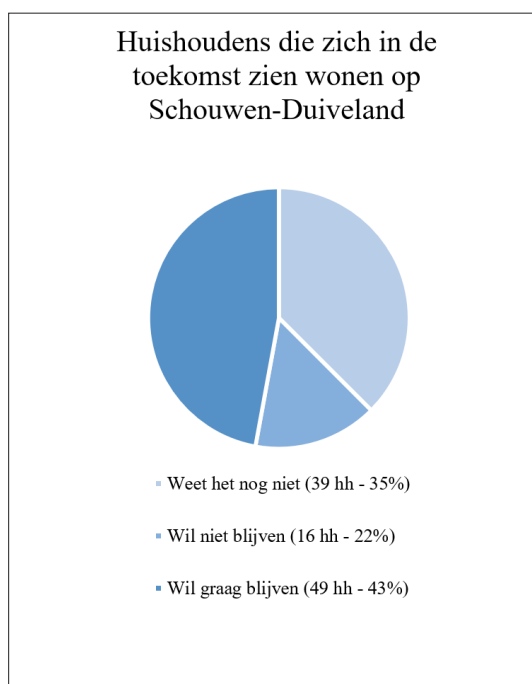
Dit rapport begint met de korte samenvatting van de resultaten en beantwoordt de hoofdvragen (hoofdstuk 1). De uitgebreidere analyse is verwoord in hoofdstuk 2. Daar wordt per onderdeel uit de vragenlijst met figuren de resultaten onderbouwd. De uitgebreidere conclusie staat in hoofdstuk 3. Bijlage 1 bevat de Nederlandse vragenlijst en bijlage 2 de tabellen met cijfers die horen bij de figuren.

Samenvatting

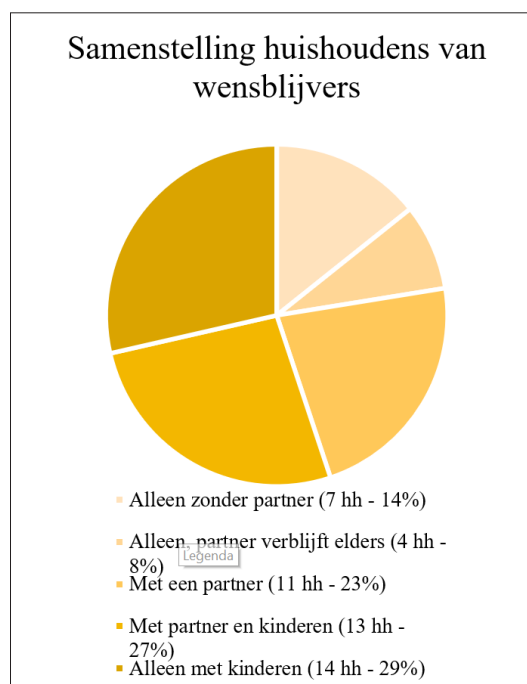
1

De vragenlijst heeft 83 % van de Oekraïense bewoners op Schouwen-Duiveland bereikt. Dat zijn 113 huishoudens. 49 huishoudens (43 %) hebben aangegeven te willen blijven in Nederland op het moment dat de Richtlijn Tijdelijke Bescherming is vervallen en het stabiel is in Oekraïne. Deze groep wordt in dit rapport *wensblijvers* genoemd. Samen met de *twijfelaars* (39 huishoudens) zijn ze goed voor 78 % die dus willen blijven of misschien willen blijven. De wensblijvers omgerekend naar de in totaal 176 aantal huishoudens op Schouwen-Duiveland is de schatting dat 76 huishoudens willen blijven.

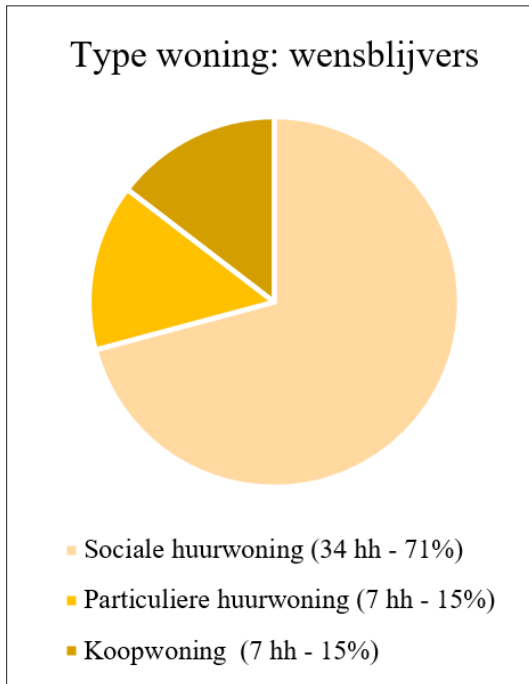
Waarom iemand wel of niet wil blijven, is moeilijk te zeggen. Werk is een minder grote factor dan het hebben van kinderen of een partner. Wel is duidelijk dat de samenstelling *alleen zonder partner* onder gerepresenteerd is in de groep wensblijvers. Van de groep wensblijvers ziet het grootste deel (71 %) zich wonen in een sociale huurwoning, gevolgd door 15 % in een particuliere huurwoning en 15 % in een Akoopwoning.

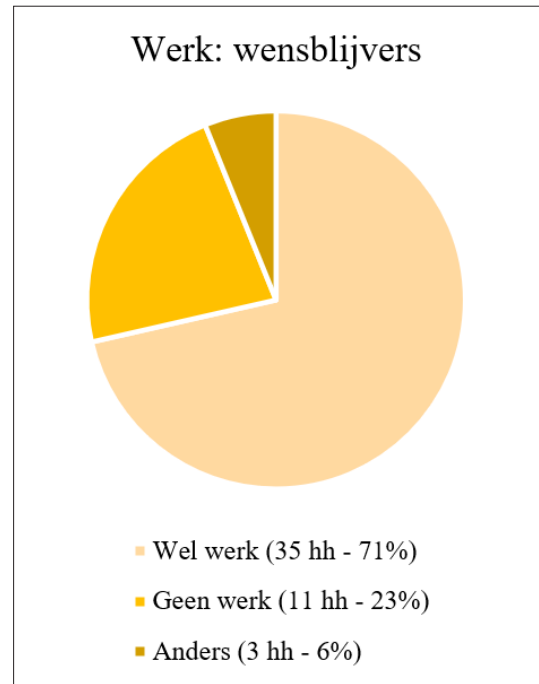
Figuur 1 Huishoudens die zich in de toekomst zien wonen op Schouwen-Duiveland (N=113)

Figuur 7 De samenstelling huishoudens van wensblijvers (N=49)

Figuur 10 Van de wensblijvers (N=48 huishoudens)

Figuur 5 Van de groep wensblijvers (N=49)

Resultaten uitgebreid

2

2.1 RESPONS

Doelgroep

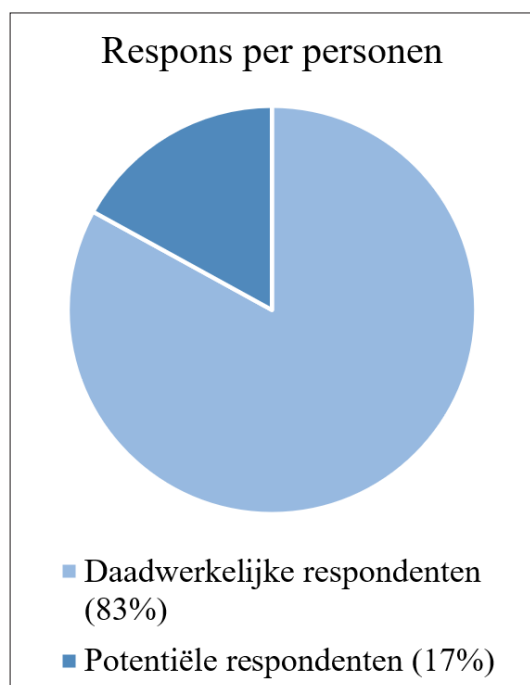
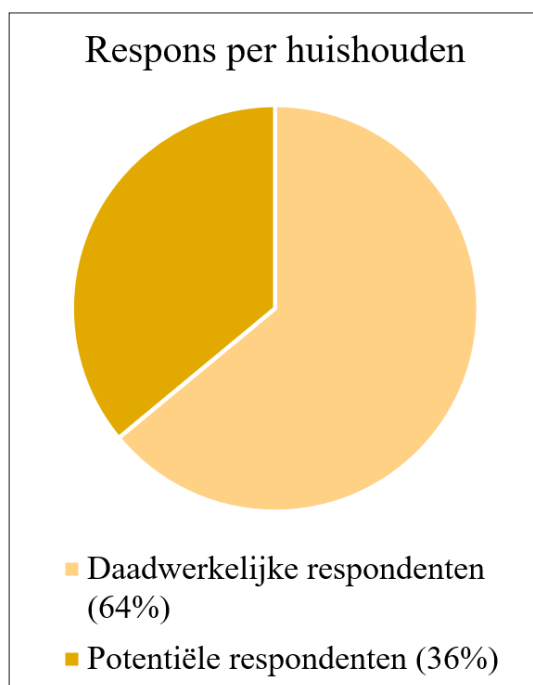
Locatie	Aantal personen	Aantal huishoudens
Kabbelaar	24	19
Cornelia	224	118
Woonhuizen Zeeuwland	12	3
Particulier	80	36
Totalen	332	176

Figuur 1 Tabel van aantal huishoudens en aantal personen per opvanglocatie medio maart 2023

Iedereen van bovenstaande huishoudens woonachtig op verschillende locaties binnen de gemeente Schouwen-Duiveland, heeft de vragenlijst kunnen ontvangen. Niet iedereen is bij de bijeenkomst geweest of heeft de vragenlijst ingevuld. De vragenlijst heeft 113 huishoudens bereikt. Dat zijn minimaal 276 personen waarvan naar schatting 156 volwassenen en 120 kinderen.

Respons

Van het totaal aantal huishoudens op het eiland heeft 64 % de vragenlijst ingevuld. Omgerekend naar het aantal personen in de huishouders, is dat 83 % van alle Oekraïners op Schouwen-Duiveland. De vragenlijst heeft dus relatief grotere huishoudens bereikt.

2.2 TOEKOMSTBEELD OEKRAÏENSE BEWONERS VAN SCHOUWEN-DUIVELAND

Er zijn 3e verschillende groepen te onderscheiden in de resultaten. De *wensblijvers* weten dat ze willen blijven in Nederland. De *twijfelaars* weten het nog niet. De derde groep is de groep die terug wil zodra het veilig is in Oekraïne. Deze groep noemen we de *terugkeerders*.

In Nederland blijven of naar een ander land?

Wanneer de beschermingsrichtlijn (RTB) stopt, en de situatie in Oekraïne stabiel is, willen 16 huishoudens terug naar Oekraïne (terugkeerders). 49 huishoudens willen niet terug naar Oekraïne (wensblijvers). 44 huishoudens weten het nog niet. Maar omdat 5 huishoudens van de twijfelaars aangeeft naar het buitenland te willen, tellen we hen dus niet mee. Dat maakt dat de twijfelaars die in Nederland willen blijven 39 huishoudens is. Dat is 35 % van de totale groep respondenten. 4 huishoudens hebben deze vraag niet ingevuld.

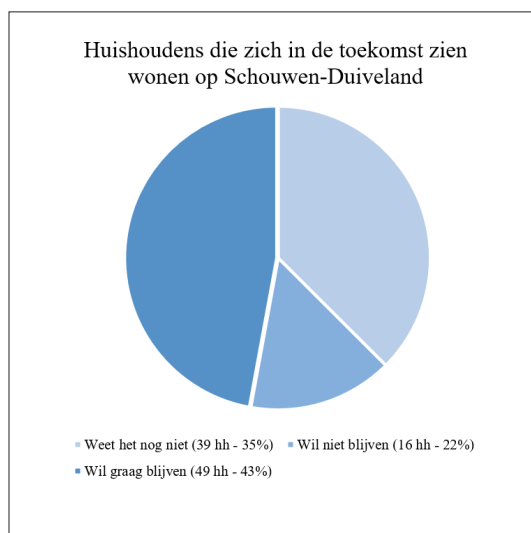
Op Schouwen-Duiveland blijven of naar een andere gemeente in Nederland?

Geen van de 88 huishoudens (twijfelaars en wensblijvers) willen naar een andere gemeente in Nederland. Ze willen in gemeente Schouwen-Duiveland blijven. Van de wensblijvers wil iedereen dus op Schouwen-Duiveland blijven.

Samenvatting

88 van de 113 huishoudens willen dus mogelijk (wensblijvers en twijfelaars) op Schouwen-Duiveland blijven. Dat is 78 % van de totale groep die de vragenlijst heeft ingevuld. De kleinste groep (22 %) wil niet op Schouwen-Duiveland blijven. Zij willen naar een ander land of willen terug naar Oekraïne (terugkeerders).

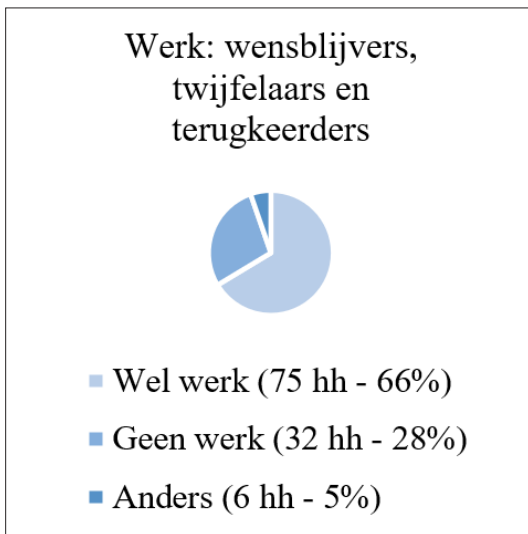
49 huishoudens weten zeker dat ze graag willen blijven (wensblijvers). Dat is 43 % van de volledige groep die de vragenlijst heeft ingevuld.

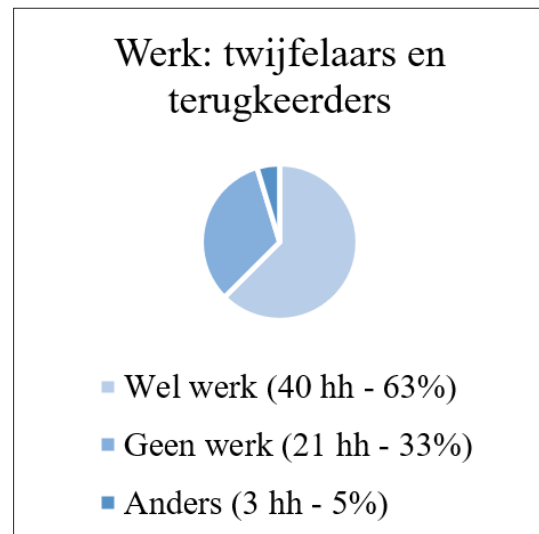
Figuur 1 Huishoudens die zich in de toekomst zien wonen op Schouwen-Duiveland (N=113)

2.3 FACTOR: WERK

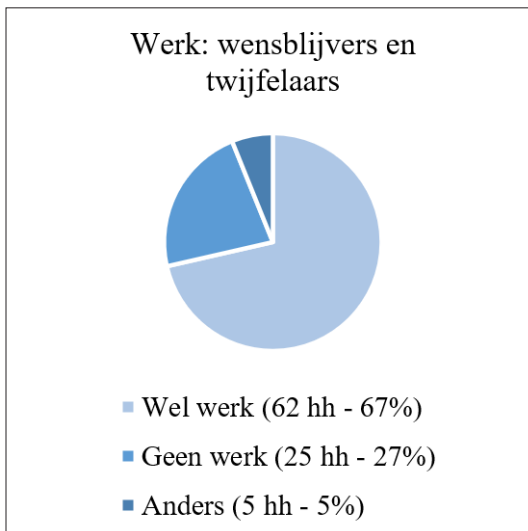
Wat maakt dat huishoudens willen blijven? Heeft dat te maken met het al dan niet hebben van werk?

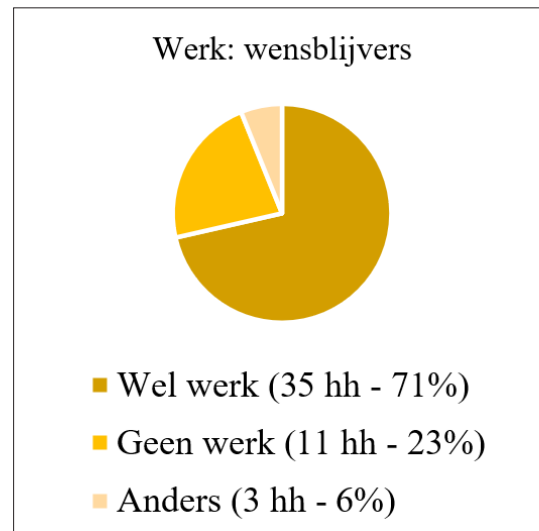
Figuur 2 De totale groep respondenten (N=113)

Figuur 3 Van de groep twijfelaars en terugkeerders (N=64)

Figuur 4 Van de groep wensblijvers en twijfelaars (N=62)

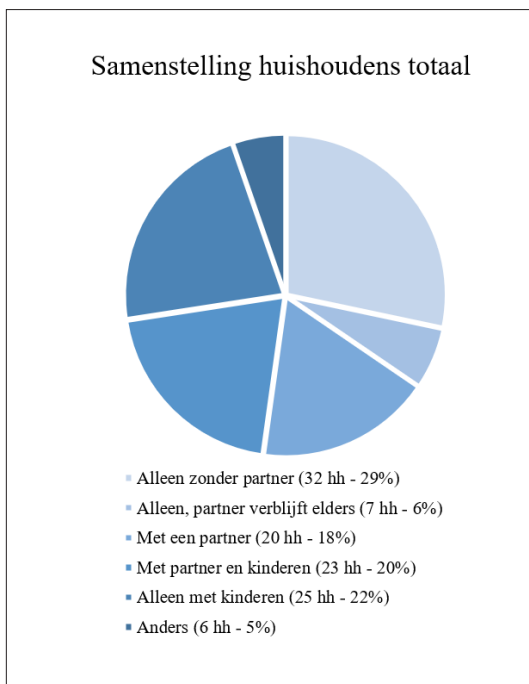

Figuur 5 Van de groep wensblijvers (N=49)

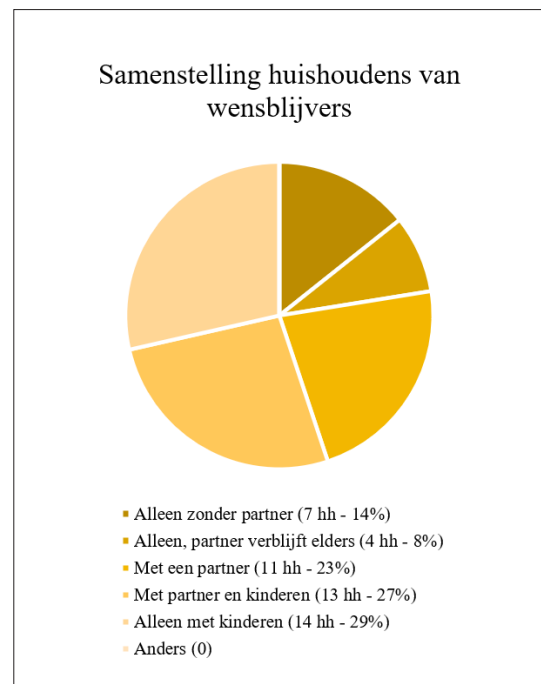
De verschillen van alle groepen zijn erg klein. Het (al dan niet) hebben van werk is dus geen verklaring voor het wel of niet willen blijven in Nederland. De groep wensblijvers heeft procentueel gezien het vaakste werk. Toch is het verschil te klein om er een conclusie aan te verbinden.

2.4 FACTOR: SAMENSTELLING HUISHOUDENS

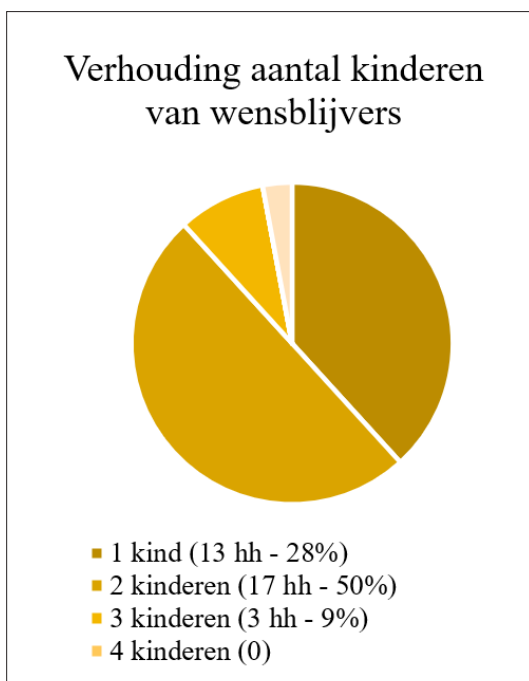
Wat maakt dat huishoudens willen blijven? Heeft het te maken met samenstelling van het huishouden en het al dan niet hebben van kinderen?

Figuur 6 De samenstelling van de totale groep respondenten (N=113)

Figuur 7 De samenstelling huishoudens van wensblijvers (N=49)

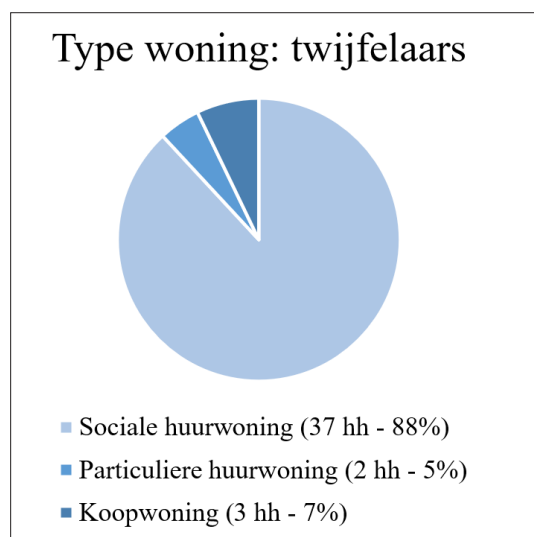
Figuur 8 Hoeveel kinderen per huishouden van wensblijvers (N=34)

In de groep van wensblijvers zitten naar verhouding meer huishoudens met de samenstelling *met partner*, *met partner en kinderen* of *alleen en kinderen*. De huishoudens zonder kinderen zijn procentueel minder aanwezig in de groep wensblijvers. Dat zijn de alleenstaanden (*alleen zonder partner*). Het hebben van kinderen of een partner kan voor huishoudens een reden zijn om te willen blijven.

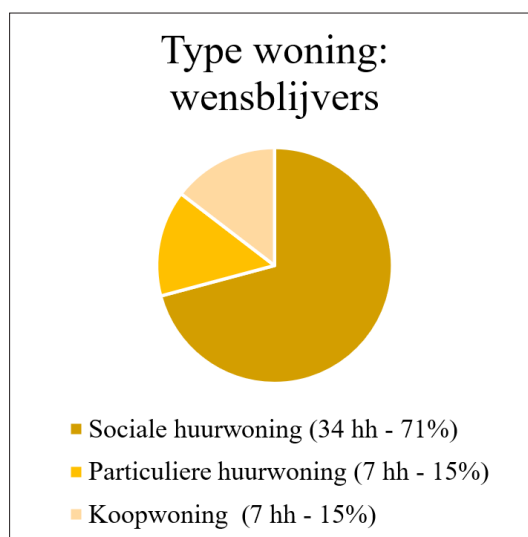
2.5 TYPE HUIS

Vraag 4 gaat over in welke type woning huishoudens willen wonen. Tijdens de bijeenkomst op 16 maart 2023 is er uitleg gegeven over de verschillende type woningen in Nederland zoals sociale en particuliere huur en een koopwoning.

Vraag 4 in de vragenlijst is gesteld aan de groep wensblijvers en aan de groep die misschien wil blijven.

Figuur 9 Van de groep twijfelaars (N=42)

Figuur 10 Van de wensblijvers (N=48 huishoudens)

Ongeveer 3 op de 4 huishoudens zien zichzelf in een sociale huurwoning wonen. Dit is bij de groep wensblijvers iets minder het geval dan bij de groep die misschien wil blijven.

De hoofdvragen van dit onderzoek zijn:

- Hoeveel huidige Oekraïense bewoners willen op Schouwen-Duiveland wonen?
- Spelen werk of de samenstelling van het huishouden een rol?
- In wat voor type woning zien zij hun toekomstige huisvesting voor zich?

RESPONS

Van het totaal aantal huishoudens op het eiland heeft 64 % de vragenlijst ingevuld. Omgerekend naar het aantal personen in de huishoudens, is dat 83 % van alle Oekraïners op Schouwen-Duiveland. De vragenlijst heeft relatief grotere huishoudens bereikt en minder de eenpersoonshuishoudens. De alleenstaande huishoudens zijn ondergerepresenteerd.

BLIJVEN?

88 van de 113 huishoudens willen dus mogelijk (wensblijvers en twijfelaars) in Nederland blijven. Iedereen die in Nederland wil blijven, geeft de voorkeur om in de gemeente Schouwen-Duiveland te blijven.

35 % van de totale groep die de vragenlijst heeft ingevuld twijfelen..

49 huishoudens weten zeker dat ze graag willen blijven (wensblijvers). Dat is 43 % van de volledige groep die de vragenlijst heeft ingevuld.

Omgezet naar het totaal van 176 Oekraïense huishoudens op Schouwen-Duiveland is de schatting dat ongeveer:

76 huishoudens willen blijven, 62 huishoudens twijfelen en 39 huishoudens willen terugkeren.

BEWEEGREDEKENEN OM TE BLIJVEN

Er is bekeken of factoren zoals **werk** of **samenstelling van het huishouden** mee kunnen spelen in het al dan niet willen blijven op Schouwen-Duiveland.

- Het hebben van werk is geen verklaring voor het wel of niet willen blijven in Nederland. De groep wensblijvers heeft het vaakst werk, toch is het verschil maar klein.
- De alleenstaanden (*alleen zonder partner*) zijn onder gerepresenteerd bij de wensblijvers dus willen het minst vaak blijven. In de groep van wensblijvers zitten dus naar verhouding meer huishoudens met de samenstelling *met partner*, *met partner en kinderen* of *alleen en kinderen* dan in de groep terugkeerders of twijfelaars. Het hebben van een partner of kinderen kan voor huishoudens een reden zijn om te willen blijven. Het *alleen zonder partner* zijn is een reden om niet te willen blijven.

TYPE WONING

Ongeveer 3 op de 4 huishoudens zien zichzelf in een sociale huurwoning wonen. Dit is bij de groep wensblijvers iets minder het geval dan bij de groep twijfelaars. De groep wensblijvers is namelijk iets meer gericht op particulier huren of kopen.

Bijlage 1: de vragenlijst

1. U VERBLIJFT IN NEDERLAND:

- a. Alleen (ik heb geen partner)
- b. Alleen (mijn partner verblijft elders)
- c. Met een partner
- d. Met een partner en kinderen. *Ga verder naar 1.1.*
- e. Alleen met kinderen. *Ga verder naar 1.1.*
- f. Anders

1.1 Hoeveel kinderen hebt u?

- a. 1
- b. 2
- c. 3
- d. 4
- e. 5
- f. 6 of meer

2. HEBT U WERK IN NEDERLAND?

- a. Ja
- b. Nee
- c. Anders

3. ALS DE BESCHERMINGSRICHTLIJN STOPT EN DE SITUATIE IN OEKRAÏNE STABIEL IS, GAAT U DAN TERUG NAAR OEKRAÏNE?

- a. Ja. *Einde enquête*
- b. Nee. *Ga verder naar vraag 3.1*
- c. Weet ik nog niet. *Ga verder naar vraag 3.1*

3.1 Als u B of C bij vraag 3 hebt geantwoord, wilt u:

- a. in Nederland blijven. *Ga verder naar vraag 3.2.*
- b. naar een ander land. *Einde enquête.*

3.2 Wilt u op Schouwen-Duiveland blijven wonen?

- a. Ja. *Ga door naar vraag 4.*
- b. Nee. *Einde enquête.*

In de presentatie is het volgende model aan u toegelicht. Kunt u aangeven, in welke type woning u denkt te gaan wonen gebaseerd op uw situatie?

A) Sociale huur	B) Particuliere huur	C) Koopwoning
 <€44.035 <€48.625	 vaak moet inkomen > dan 2x de huur	 Hypotheek afsluiten bij bank. Bank kijkt of je genoeg verdient.
Huurtoeslag mogelijk	Soms huurtoeslag	Eigen geld
Via woningcorporatie	Geen eigenaar	Eigenaar
 €808,06 excl. per maand	 Vrije sector	

4. ALS U BIJ 3.2 JA HEBT GEANTWOORD, IN WELK TYPE WONING ZIET U UZELF DAN WONEN?

- Sociale huurwoning
- Particuliere huurwoning
- Koopwoning

Einde enquête.

Bijlage 2: tabellen

TABEL BIJ FIGUUR 1 HUISHOUDENS DIE ZICH IN DE TOEKOMST ZIEN WONEN OP SCHOUWEN-DUIVELAND (N=113)

Wonen op Schouwen-Duiveland	Aantal huishoudens	Percentage
Weet het nog niet	39 huishoudens	35 %
Wil niet blijven	16 huishoudens	22 %
Wil graag blijven	49 huishoudens	43 %

TABEL BIJ FIGUUR 2 VAN DE TOTALE GROEP RESPONDENTEN (N=113) DIE WEL (WENSBLIJVERS), NIET OF MISSCHIEN WILLEN BLIJVEN

Werk	Aantal huishoudens	Percentage
Wel werk	75 huishoudens	66 %
Geen werk	32 huishoudens	28 %
Anders	6 huishoudens	5 %

TABEL BIJ FIGUUR 3 VAN DE GROEP NIET OF MISSCHIEN BLIJVEN (N=64)

Werk	Aantal huishoudens	Percentage
Wel werk	40 huishoudens	63 %
Geen werk	21 huishoudens	33 %
Anders	3 huishoudens	5 %

TABEL BIJ FIGUUR 4 VAN DE GROEP WEL OF MISSCHIEN BLIJVEN (N=62)

Werk	Aantal huishoudens	Percentage
Wel werk	62 huishoudens	67 %
Geen werk	25 huishoudens	27 %
Anders	5 huishoudens	5 %

TABEL BIJ FIGUUR 5 VAN DE GROEP WENSBLIJVERS (N=49)

Werk	Aantal huishoudens	Percentage
Wel werk	35 huishoudens	71 %
Geen werk	11 huishoudens	23 %
Anders	3 huishoudens	6 %

TABEL BIJ FIGUUR 6 VAN DE TOTALE GROEP RESPONDENTEN (N=113) DIE WEL (WENSBLIJVERS), NIET (TERUGKEERDERS) OF TWIJFELEN, IS DE SAMENSTELLING

Samenstelling	Aantal	Percentage
Alleen zonder partner	32	29 %
Alleen, partner verblijft elders	7	6 %
Met partner	20	18 %
Met partner en kinderen	23	20 %
Alleen met kinderen	25	22 %
Anders	6	5 %

TABEL BIJ FIGUUR 7 DE SAMENSTELLING VAN HUISHOUDENS VAN WENSBLIJVERS (N=49)

Samenstelling	Aantal	Percentage
Alleen zonder partner	7	14 %
Alleen, partner verblijft elders	4	8 %
Met partner	11	23 %
Met partner en kinderen	13	27 %
Alleen met kinderen	14	29 %
Anders	0	0 %

TABEL BIJ FIGUUR 8 HOEVEEL KINDEREN PER HUSHOUDEN VAN WENSBLIJVERS (N=34)

Aantal kinderen per huishouden	Aantal	Percentage
1 kind	13	28 %
2 kinderen	17	50 %
3 kinderen	3	9 %
4 kinderen	0	0 %
5 kinderen	0	0 %
6 kinderen of meer	1	3 %

TABEL BIJ FIGUUR 9 VAN DE GROEP DIE MISSCHIEN WIL BLIJVEN (N=42)

Soort woning	Aantal	Percentage
Sociale huurwoning	37	88 %
Particuliere huurwoning	2	5 %
Koopwoning	3	7 %

TABEL BIJ FIGUUR 10 TYPE WONING VAN DE WENSBLIJVERS (N=48)

Soort woning	Aantal	Percentage
Sociale huurwoning	34	71 %
Particuliere huurwoning	7	15 %
Koopwoning	7	15 %

Laan van St. Hilaire 2
4301 SH Zierikzee

Postadres:
Postbus 5555
4300 JA Zierikzee

T (0111) 452 000

gemeente@schouwen-duiveland.nl
www.schouwen-duiveland.nl

